

งานวิจัย

เรื่อง

สภาพบังคับและมาตรการทางกฎหมาย
ต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

(SANCTIONS AND LEGAL MEASURES
TO
JUVENILE DELINQUENCY)

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาลิณี ภู่อึ้งเรืองผล

ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยโดยศูนย์วิจัยและพัฒนากฎหมาย

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ ศึกษาเกี่ยวกับมาตรการและสภาพบังคับทางกฎหมายที่นำมาใช้บังคับแก่กรณีของเด็กและเยาวชนกระทำความผิด เพื่อทราบถึงปัญหาและความเหมาะสมในการนำมาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าว โดยเริ่มต้นจากการศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำความผิด สภาพปัญหาและผลกระทบจากการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสังคม เราจะพบว่า มีสาเหตุหลายประการ โดยมีการนำทฤษฎีมาอธิบายถึงความสัมพันธ์กับสาเหตุต่างๆ อันส่งผลให้เกิดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน ซึ่งเราจะเห็นว่า ในปัจจุบันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเกิดขึ้นจำนวนมาก และทวีความรุนแรงขึ้นทุกที่ ส่งผลกระทบทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ถึงแม้ว่ากฎหมายจะกำหนดมาตรการและสภาพบังคับแก่กรณีของเด็กและเยาวชนกระทำความผิดไว้แล้วก็ตาม

อย่างไรก็ดี จากการวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมในการนำมาตรการและสภาพบังคับมาใช้แก่กรณี ผู้วิจัยเห็นว่า สำหรับมาตรการและสภาพบังคับทางกฎหมายอาญา ควรต้องมีการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการกำหนดเกณฑ์อายุของผู้กระทำ หรือการนำส่วนของฐานความผิดมาพิจารณาประกอบ การเลือกใช้มาตรการต่างๆ รวมทั้งสภาพบังคับที่มีอยู่นั้น ควรต้องให้สัมพันธ์กับอายุของผู้กระทำและความร้ายแรงของการกระทำความผิด และอาจนำวิธีการทำโทษมาใช้เสริมมาตรการที่มีอยู่ เพื่อให้เด็กเข้าใจและรับรู้ว่าการกระทำของเขานั้นไม่ถูกต้อง และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ หากไม่ยอมโดนทำโทษอีก เพราะวิธีการนี้จะไปกระทบต่อความต้องการหรือความพึงพอใจของเด็กและเยาวชนได้ดีพอสมควรเลยทีเดียว

ส่วนของมาตรการและสภาพบังคับทางกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและครอบครัวนั้น จะเห็นว่า มีการจัดทำแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนทั้งในชั้นก่อนฟ้องและหลังฟ้องคดีต่อศาล ซึ่งกฎหมายจะมีการกำหนดอัตราโทษของคดีที่จะเข้าสู่การจัดทำแผนดังกล่าว ในกรณีนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า กฎหมายควรลดจำนวนอัตราโทษสำหรับคดีความผิดที่จะเข้าเกณฑ์การจัดทำแผนดังกล่าว การจัดทำแผนฯของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กนั้น ควรมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการพิจารณาของพนักงานอัยการประกอบคำสั่งไม่ฟ้องคดี หรือต่อคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลแทนการพิพากษาคดี ซึ่งในการนี้ศาลจะนำรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนของสถานพินิจมาใช้ประกอบการพิจารณาในการสั่งคุมประพฤติหรือการรอลงอาญา ทั้งนี้ ควรเพิ่มมาตรการในการกักขังหรือคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ และกระบวนการในขั้นตอนของสถานพินิจและชั้น

พนักงานอัยการต้องมีความโปร่งใสสุจริตด้วย นอกจากนี้ ควรมีข้อกำหนดการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย
ในคดีแพ่งไว้เป็นกรณีพิเศษแยกต่างหากไปจากหลักละเมิด

สำหรับมาตรการพิเศษในการพิพากษาของศาล โดยการกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมประพฤติเด็ก
หรือเยาวชนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า จะเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น หากมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้
ให้มากขึ้นอย่างทั่วถึง ส่วนกำหนดเงื่อนไขในการรอลงอาญานั้น ควรมีข้อจำกัดเพดานโทษขั้นสูงไว้
ด้วย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียหายในคดี

Abstract

This research aims to study legal measure and sanction that are applicable to cases of juvenile delinquency. Knowing the problem and the suitability for applied to the case study from the beginning of the study that causes the offense, problem situation and consequences of juvenile delinquency in society. We found that there are many reasons. We apply some theory to explain the relationship of various causes resulting in the current offense of children and youth. At present, we can see that many juvenile delinquencies occur and are intensified with it could impact both directly and indirectly, although the law provides measures and conditions for juvenile delinquency.

However, the analysis of the suitability from measures and sanctions that applicable to the case, we think that the measures and legal sanctions of criminal law enforcement should be adjusted to be more appropriate. No matter if it's the issue of determining the age of the offender or take part of the offense base consideration. The choice of measures including the existing conditions should be related to the age of the offender and the violence of the offense and may bring punishment to use for supplement existing measures. To make children understand and recognize that their actions are not correct and to prevent recidivism if they do not want to be punished again. Because this method will affect the demand or the satisfaction of children and youth is quite good enough.

In terms of measures and procedure for juvenile and family conditions indicating that there is a rehabilitation therapy plan of children and juvenile in pre-litigation procedure and post litigation to court. The law will impose a penalty of case before entering into the mentioned plan. In this case, we consider that the laws should reduce penalties for offenses that will meet the criteria for the plan. Planning of Department of Juvenile Observation and Protection should be effective enough for the prosecutor's consideration that should comply with no lawsuit or dispose of the case of judge instead of judgment. In this case the court will bring the facts report about the children or youth under observation to apply for a probation order or suspended sentence. Measures should be added to screen the non-prosecution

order of prosecutor and in the process of observation and the prosecutor's office must be transparent and honest. In addition, there should be provisions for civil prosecution for damages as a special case separate from tort principle.

For special measures in the judgment of the court by determining conditions for probation of children and youth, we think that it will be more effective if we use electronic monitoring more thoroughly. The defining part of a suspended sentence should have a maximum penalty restriction for the type of case to be in the conditions in order to be fair for the victims in the case.